

Proslov při slavnostním odhalení pamětní desky, upomínající na „divoký odsun“ 3000 Němců z Krnova 22.-28. června 1945

R. Rosický

jáhen Českobratrské církve evangelické v Krnově
11. září 2017

Ježíš řekl (Matouš 5, 38-45):

38 „Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Oko za oko a zub za zub.‘

39 Já však vám pravím, abyste neodporovali zlému člověku, ale když tě někdo udeří do tvé pravé tváře, nastav mu i druhou tvář.

40 A tomu, kdo se s tebou chce soudit a vzít ti košili, nech i plášť.

41 A když tě někdo bude nutit k službě na jednu míli, jdi s ním dvě.

42 Tomu, kdo tě žádá, dej a od toho, kdo si od tebe chce vypůjčit, se neodvrát.“

43 „Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Budeš milovat svého bližního‘ a nenávidět svého nepřítele.

44 Já však vám pravím: Milujte své nepřátele, žehnejte těm, kdo vás proklínají, dobře činite těm, kdo vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vás urážejí a pronásledují,

45 abyste byli syny svého Otce, který je v nebesích; neboť on nechává své slunce vycházet nad zlými i dobrými a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé“.

Dámy a pánové, pamětníci, vážení přítomní,

dovolte mi, abych vám při této příležitosti připomenul tato památná slova z Bible. Já sám jsem sice nemohl zažít pohnuté události poválečných let ani násilný divoký odsun, ale některé události znám z vyprávění mé babičky, která se přistěhovala z Valašska do oblasti Sudet, a mnohé věci se dozvídáme teprve v těchto letech prostřednictvím pamětníků, jako jsou paní Maria André anebo Erika Kahle. Přiznám se, že jejich vzpomínky na divoký odsun mnou hluboce otřásl. Je mi líto, že se někteří jedinci z řad českého obyvatelstva zachovali vůči svým německým spoluobčanům spíše v duchu onoho starozákonního „Oko za oko, zub za zub, život za život“. Rozjitřená poválečná doba způsobila v mnohých lidech touhu po odplatě. Nedivíme se tomu, válečné zločiny se za té strašné II. světové války konaly na všech stranách konfliktu a ve všech zemích. Zidealizované poválečné filmové dokumenty, na kterých vyrostla naše generace, vždy líčily jako morální vítěze ty, kteří stáli na vítězné straně. Já se však obávám, že nenávislné stigma jako mor nakazilo jak Němce, tak Čechy a nedělám si iluze ani o jiných národnostech. Teprve po mnoha letech vyplouvá pravda o válečných zvěrstvech pomalu jako olej na vodu. O některých věcech se nám nechce moc mluvit, natož na ně vzpomínat. Po 72 letech bychom si ale měli už mít odvahu říct pravdu do očí. Také Češi se uměli mstít a často dost hanebně na těch, kteří neměli s válkou nic společného. Ze vzpomínek pamětníků na hladový pochod do Králíků vyplývá, že kromě toho, že tento odsun nebyl ještě nařízen státními orgány, docházelo ke krádežím, znásilňování žen, terorizování slabých žen, starých lidí a dětí a to se zcela zřetelným záměrem likvidace. Jak jinak vysvětlit, když někdo žene na 3 000 lidí z Krnova až do Králíků, což je 100 km, téměř bez jídla, za neustálého šikanování a likvidace těch, kteří už neměli sílu jít dál. Na tři stovky jich za to zaplatilo životem. To co se tehdy odehrálo, to je divokým způsobem uplatňovaný princip kolektivní viny. Bohužel v historii dost často zneužívaný například na Židech. Kdo jste se byli podívat v Osvětimi, tak jste viděli, kam taková filozofie vede. My lidé se často nedokážeme spravedlivě a nestranně podívat sami na své chyby a selhání. Je to proto, že jsme zranitelní a zraněný člověk se často chová jako zraněné zvíře – seká kolem sebe a je mu jedno koho zasáhne. **Proto Ježíš řekl: „Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Oko za oko a zub za zub.‘ Já však vám pravím: Milujte své nepřátele, žehnejte těm, kdo vás proklínají, dobře činite těm, kdo vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vás urážejí a pronásledují.“** To je vrchol křesťanského učení. Je to citát z tzv. Ježíšova horského kázání, kterým byli osloveni i takové osobnosti jakou byl například Mahátma Gándhí, jeden z největších politických a

duchovních vůdců Indie a indického hnutí za nezávislost. Prosazoval filosofii aktivního, ale nenásilného odporu, díky kterému se podařilo Indii osvobodit a osamostatnit z koloniálního jha. Ten kdysi řekl, že kdyby se všichni dokázali chovat podle těchto myšlenek, asi by se také stal křesťanem. Kdyby... to je právě ono, selháváme všichni, a proto si také všichni potřebujeme odpouštět. To je jediný klíč k narovnání historických křivd minulosti. Vždyť jsme, jak říká Ježíš, všichni synové a dcery jednoho Otce v nebi, který dává své slunce svítit nad zlými i dobrými a déšť sesílá na spravedlivé i nespravedlivé. Sdílíme jednu planetu, jeden svět. Martin Luther King, který bojoval o rovnoprávnost černých a bílých v Americe řekl: „Bude – li mít Američan zájem jen o svůj národ, nebude mít zájem o lidi v Asii, Africe či Latinské Americe. Cožpak právě to není důvodem, pro který se národy pouštějí do bláznovství válek bez sebemenších známek pokání? Zdalipak právě to není důvodem, proč zabití občana vlastního národa je zločinem, ale zabíjení občanů jiných národů ve válce je skutkem hrdinské ctnosti?“ Češi i Němci po staletí žili vedle sebe jako sousedé, tzn. naši bližní, a Ježíš říká: „Miluj Boha a miluj bližního svého, jako sebe samého, v tom je celý zákon i proroci“. V tom je veškerá moudrost. Proto se dnes chceme modlit, prosit za odpuštění a žehnat těm, kteří zde bydleli s námi, byl to jejich domov tak jako je nyní náš, ale naši předkové je vyhnali. Dovolte mi, abych se nyní pomodlil.

Modlitba za odpuštění a prosba o požehnání

Milosrdný Bože, když u dnes stojíme před tebou vedle sebe Češi i Němci, uvědomujeme si, že se ani po těch desítkách let nemáme na co vymlouvat. Děkujeme Ti, že když jsi poslal na kříž svého Syna Ježíše, poslal jsi ho tam jako oběť za viny nás všech, a tak nemáme, čím bychom své činy z minulosti ani současnosti ospravedlnili. Jedině snad tím, co pro nás Ježíš učinil. Proto se teď k němu utíkáme v modlitbě, s prosbou za odpuštění. Prosím teď za nás Čechy, abys nám odpustil, čeho jsme se dopustili na svých bližních a spoluobčanech německé národnosti, hluboce mě mrzí to, čeho se naši předkové v Krnově dopustili. Prosíme v této chvíli za odpuštění a vyznáváme zástupně tyto viny před tebou i před těmi, kteří to zažili (a jsou teď mezi námi). Bože ty jsi řekl, že když své hříchy doznáváme, že Ty jsi tak věrný a spravedlivý že nám hříchy odpouštíš a očišťuješ nás od každé nepravosti (1 Jan 1, 9). Děkujeme Ti, že s námi nenakládáš podle našich vin, ale že tvé odpuštění a milosrdenství je každého dne nové. Prosíme, smiluj se nad námi a vyvaruj nás v budoucnu podobných chyb, abychom si snad příští generace nemuseli zopakovat některé tragické životní zkušenosti. Žehnáme těm, kterým jsme ukřivdili a svoláváme na ně tvůj pokoj a lásku. Prosíme spoj nás poutem smíření a odpuštění. Ať se znovu obnoví to, co bylo zpřetrháno a uzdraví to, co bylo nemocné hořkostí a nepochopením. Děkujeme, že jsi Bohem pravdy a že odkrýváš a léčíš i dávná příkoří a bolestné rány. Chceme se k tomu postavit čelem a nechat se vést tvým Duchem na novou cestu pokoje. Amen

---

Převzato z internetového listu ČAS číslo 28 z 20.9.2017, ročník XXVI., str. 12-13
Zpráva Marie André o hladovém pochodu Krnov Králiky v českém překladu je [zde](#)